

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/283/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817209529
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817209529.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Olgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v spore žalobcu X. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., W. XXX/X, zastúpeného F.. W. V., advokátom so sídlom A., C. X/A, proti žalovanému Q. G. V., s.r.o., so sídlom v M., Pribinova XX, E. XX XXX XXX, zastúpeného L. kanceláriou F.. L. G., s.r.o., so sídlom v M., Z. XX, o zaplatenie XXX,XX Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 8. decembra 2017, č. k. 14Csp/95/2017-76, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobca **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 294,82 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 294,82 Eur od 21.04.2017 do zaplatenia a nahradiť 100% trov konania do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 15.06.2017 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 294,82 Eur s príslušenstvom, titulom bezdôvodného obohatenia. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalovaný ako veriteľ uzavrel so žalobcom ako dlžníkom „Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX. Uviedol, že žalobca vystupoval v tomto vzťahu ako fyzická osoba. Zmluva bola uzatvorená tým spôsobom, že žalobca najprv v zmluvnom formulári vyplnil bod 2. „Dlžník - osobné údaje“ a 5. „Údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu“ a zmluvný formulár podpísal dňa 22.01.2015. Žalovaný následne vypísal bod 6. „Údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu“ a formulár podpísal dňa 30.01.2015. V bodoch 5. a 6. zmluvného formulára sa nachádzajú údaje o poskytnutom úvere, ktoré sa zhodujú v nasledovných parametroch: mesačná splátka spolu s plátbou podľa Dohody o poskytovaní služieb: 62,31 Eur, Poskytnutá čiastka úveru (úverový limit): 1.140,- Eur, splatnosť úveru (počet splátok): 42, Mesačná splátka (vrátane úrokov): 36,04 Eur, Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť: 1.627,68 Eur, Ročná úroková sadzba úveru: 18,07 %, Priemerná RPMN za úver: 36,30 %, Poskytnutá čiastka revolvingu: 1.140,- Eur, Celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí Dlžník zaplatiť: 1.627,68 Eur, Ročná úroková sadzba revolvingu: 18,07%, poplatok za poskytnutie úveru 114,- Eur. Body 5. a 6. formulára sa nezhodujú v údajoch o RPMN za úver, keď predpokladaná RPMN je 26,15% a skutočná RPMN (podľa bodu 6.) je 26 %. Rovnako sa údaje nezhodujú medzi predpokladanou RPMN úveru po poskytnutí revolvingu (26,15%) a skutočnou RPMN úveru po poskytnutí revolvingu (26%). Zmluvné strany uzatvorili zároveň na samostatnom formulári „Dohodu o poskytovaní služieb“ číslo 8500100453. Žalovaný vyhotovil dňa 30.01.2015 listinu: „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500100453“, ktorú zaslal žalobcovi. Hoci bola medzi stranami sporná skutočná výška úveru (žalovaný v odpore tvrdil, že výška úveru bola dohodnutá v sume 1.500,-Eur, hoci zo zmluvy a „Oznámenia“

jednoznačne vyplýva, že schválená výška úveru bola 1.140,- Eur), nebolo medzi nimi sporné, koľko peňažných prostriedkov žalovaný žalobcovi naozaj poskytol, a že išlo o sumu 1.026,- Eur. Žalobca podľa svojho vyjadrenia v žalobe túto poskytnutú sumu preplatil o 294,82 Eur. Podľa názoru súdu išlo o skutkové tvrdenie žalobcu, ktoré žalovaný výslovne nepoprel, a preto v zmysle § 151 ods. 1 CSP súd toto skutkové tvrdenie považoval za nesporné. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka; § 52 ods. 1, § 52 ods. 3, 4, § 451 ods. 2, § 456, § 458, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka; § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o úvere, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou, a preto na vzťah medzi veriteľom (žalovaný) a dlžníkom (žalobca) je potrebné aplikovať aj ustanovenia tzv. spotrebiteľského práva. Uvedená zmluva je zároveň v zmysle 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a preto musí spĺňať náležitosti ustanovené zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia tejto zmluvy. Okrem základných náležitostí upravených v Občianskom zákonníku to sú obligatórne náležitosti vyžadované ustanovením § ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Absencia niektorých týchto náležitostí má za následok, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Takýmito náležitosťami sú aj údaje o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a o termínoch splátok istiny a úrokov, ktoré zmluva podľa názoru súdu neobsahuje. Žalovaný sa bránil tým, že uvedené údaje sú obsiahnuté v „oznámení veriteľa ...“ zo dňa 30.01.2015, ktoré bolo tiež doručované žalobcovi. Súd však toto oznámenie nepovažuje za súčasť predmetnej zmluvy. Oznámenie bolo síce vyhotovené v rovnaký deň ako žalovaný v postavení veriteľa podpísal aj zmluvný formulár, no o tomto oznámení žalobca ako dlžník nemal vopred (predtým, než podpísal zmluvu, teda vyjadril vôľu byť jej ustanoveniami viazaný) žiadnu vedomosť. V „Oznámení“ sú uvedené údaje, ktoré sa veľmi významným spôsobom dotýkajú podmienok úveru, pričom žalobca nemal vôbec možnosť sa s nimi oboznámiť a vopred s nimi vyjadriť súhlas. Oznámenie neobsahuje len tie údaje, ktoré boli uvedené už v samotnej zmluve ale aj také podmienky, ktoré by mal žalobca ako dlžník úveru poznať už pred uzavretím zmluvy. Uvedené oznámenie podľa názoru súdu nijako nedopĺňa, či nenahrádza obsah samotnej zmluvy a ani nie je jej súčasťou, napriek tomu, že to žalovaný tvrdí. Oznámenie má len povahu listu (písomnej informácie) a údaje v ňom uvedené nemožno považovať za obsah zmluvy. Keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, sú tak splnené podmienky ustanovené v § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a poskytnutý úver je preto potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca si teda v celom rozsahu splnil svoju povinnosť voči žalovanému už uhradením skutočne poskytnutej istiny úveru tj. 1.026,- Eur. Žalobca túto sumu žalovanému už uhradil, no zároveň mu zaplatil ďalších 294,82 Eur. Je zrejmé, že žalovaný nemal nárok na túto sumu, ktorá prevyšuje poskytnutú istinu úveru a pokiaľ prijal peňažné prostriedky v tejto výške, bezdôvodne sa obohatil na úkor žalobcu. Podľa názoru súdu ide na strane žalovaného o bezdôvodné obohatenie z titulu plnenia bez právneho dôvodu. Povinnosť vrátiť takto nadobudnuté prostriedky mal žalovaný už okamihom ich získania. Pokiaľ tak neurobil, dostal sa do omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania od 21.04.2017, odo dňa kedy žalovaný nevyhovel jeho výzve na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na uvedené, považoval súd žalobu za dôvodnú a v celom rozsahu jej vyhovel. Podľa § 255 ods. 1 CSP priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Žalovaný ako prvú skutočnosť napáda záver súdu o tom, že zmluva neobsahuje určenie konečnej splatnosti úveru. Tento záver súdu je prijatý predčasne a na základe nesprávneho posúdenia prejednávanej veci. Úverová zmluva uzavretá medzi sporovými stranami bola tvorená ustanoveniami na listine označenej ako Zmluva o revolvingovom úvere, zmluvnými dojednaniami a oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 13Co/111/2014-166. Obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú v zmysle článku 13. neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy. Deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čím je splnená požiadavka vyplývajúca z uvedeného zákonného ustanovenia. Splnenie zákonnej požiadavky pritom nevyžaduje ani uvádzanie konkrétneho dátumu v zmluve, ale spôsobu jeho vymedzenia. Zákonná úprava nešpecifikuje podrobnejšie, čo sa pod termínom konečnej splatnosti má uviesť a ako sa má tento údaj vyjadriť. Z účelu tejto náležitosti je možné usudzovať, že ide o vyjadrenie toho, kedy dlžník pri riadnom splácaní splní svoje záväzky z uzavretej zmluvy. Z toho je zrejmé, že uvedená náležitosť plní informačnú funkciu vo vzťahu ku spotrebiteľovi a má informovať

spotrebiteľa o tom, ako a s čím je spojené splatenie záväzkov. Žalovaný sa tiež odvoláva na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Poukazuje tiež na to, že záver súdu spájajúci bezúročnosť úveru s neuvedením termínu konečnej splatnosti odporuje tiež smernici 2008/48/ES. Žalovaný ďalej uviedol, že žiadne ustanovenie právneho poriadku neurčuje a ani nikdy neurčovalo rozčleňovanie splátky. Ani smernica 2008/48/ES a ani vnútroštátne právo nezakotvujú žiadne právo na rozpis splátky v zmluve. Spotrebiteľ má právo vyžiadať si tzv. amortizačnú tabuľku (§ 9 ods. 5), čo zodpovedá jeho právu vyplývajúcemu z článku 10 ods. 2 písmeno i/ smernice. Ani konštrukcia § 9 ods. 4 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. nie je založená na tom, že sa upravuje právo spotrebiteľa na rozpis splátky priamo v zmluve. Ak zákonodarca chcel výslovne formulovať niektorú náležitosť uvedenú v zmluve ako právo spotrebiteľa, potom to výslovne uviedol (napr. právo na predčasné splatenie podľa § 6 zákona). Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Podľa žalovaného súd prvej inštancie prijal výklad, ktorý odporuje smernici, a je jej porušením. Súd prvej inštancie postupoval v rozpore so zákonom, nerešpektoval ani povinnosť súladného výkladu vnútroštátneho práva s úniijným právom v zmysle Zmluvy o fungovaní európskej únie a dospel k nesprávnemu záveru o výklade § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, aj pokiaľ ide o náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v napadnutom rozsahu a žalobu zamietol, alebo aby vrátil celú vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Uplatnil si nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní a náhradu iných trov odvolacieho konania.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, dostatočne odôvodnený, sledujúci prevládajúcu názorovú líniu všeobecných súdov Slovenskej republiky. Súd prvej inštancie správne posúdil, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko tieto sa v zmluve a ani v žiadnom inom dokumente podpísanom oboma zmluvnými stranami nenachádzali. Žalobca už vo svojom vyjadrení poukázal na príslušné ustanovenia právnych predpisov a na judikatúru Najvyššieho súdu SR, no za účelom podporenia správnosti rozsudku súdu prvej inštancie ich opätovne dal do pozornosti odvolacieho súdu. Žalobca je toho názoru, že akýkoľvek dokument predložený žalovaným alebo dokument, na ktorý vo svojom podaní odkazuje, nie je súčasťou zmluvy, pokiaľ nie je stranami osobitne podpísaný. Skutočnosť, že zmluva musí obsahovať rozpis splátky na istinu, úroky a poplatky vyplýva nielen z naposledy označeného ustanovenia, ale aj zo súdnej praxe, ktorá je v tejto otázke v podstate jednotná, čo napĺňa požiadavku právnej istoty, ako imanentnej súčasť právneho štátu. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 17.01.2018, sp. zn. 15Co/247/2017 a rozhodnutie Krajského súdu Trenčín zo dňa 28.12.2017, sp. zn. 27Co/262/2017 a viaceré rozhodnutia okresných súdov. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Žalobca si zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdiť.

5. Žalovaný v podanom odvolaní namietal nesprávny právny záver súdu prvej inštancie o tom, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti. Poukázal na to, že obsah zmluvy tvoria aj prílohy, ktoré sú v zmysle článku 13 neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Údaj o dni splatnosti poslednej splátky tak vyplýva z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Odvolací súd sa teda zaoberal opodstatnenosťou odvolacej námietky žalovaného, či napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre absenciu údajov o konečnej splatnosti úveru.

6. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), zmluva o spotrebiteľskom

úvere, okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

7. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

8. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy musela uzavretá zmluva obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 uvedeného zákona. V danej veci súd prvej inštancie konštatoval absenciu obligatórnej náležitosti, a to konečnej splatnosti úveru (doby trvania úveru). Odvolací súd sa plne stotožnil so záverom vysloveným súdom prvej inštancie o absencii údajov o konečnej splatnosti úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo má s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

9. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, na ktoré poukazuje v odvolaní žalovaný, a v ktorom je uvedený termín splatnosti prvej splátky úveru 03.03.2015 a poslednej splátky 03.08.2018 bolo vyhotovené dňa 30.01.2015. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca podpísal zmluvu dňa 22.01.2015 (teda skôr, ako bolo vyhotovené oznámenie o schválení úveru), odvolací súd konštatuje, že v čase, kedy žalobca zmluvu podpisoval, nemal vedomosť o tom, ako je stanovená splatnosť prvej a poslednej splátky úveru. Oznámenie o schválení úveru dlžníkovi je jednostranný právny úkon žalovaného, nie je podpísané žalobcom, teda právne relevantné je to, čo je uvedené v zmluve ako v dvojstrannom prejave vôle oboch účastníkov zmluvy. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o konečnej splatnosti úveru, je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ vedomosť o údajoch uvedených v ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase, kedy zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný. Splatnosť úveru uvedená v zmluve, ktorú dlžník podpísal a o ktorej mal v čase vedomosť len v závislosti od počtu splátok, t.j. 36 mesiacov, bez údajov o splatnosti prvej splátky a splatnosti poslednej splátky, nemôže nahradiť náležitosť vymedzenú v ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch.

10. Čo sa týka konštatovania súdu prvej inštancie o absencii uvedenia termínov splátok istiny a úrokov, ktoré žalovaný v odvolaní namieta s poukazom na znenie smernice 2008/48/ES, v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na závery z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.02.2018 v konaní vedenom pod sp. zn. 3Cdo/146/2017, podľa ktorého pokiaľ predmetné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. Uvedené tak nespôsobuje bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené má však odvolací súd za to, že pokiaľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba čo i len jedna z podstatných (obligatórnych) náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpísaných v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. je táto skutočnosť postačujúca, aby bol predmetný úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Keďže v zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov a rozhodnutie súdu prvej inštancie je preto vecne správne. Súd prvej inštancie správne následne rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 294,82 Eur s príslušenstvom, keďže žalobca o túto sumu preplatil výšku skutočne poskytnutej istiny úveru, t. j. 1.026,- Eur.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1, § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi odvolací súd priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

14. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).